

Pojedinačni zaključci Povjerenstva za financije i proračun Doma naroda o razmatranim revizorskim izvješćima institucija BiH za 2013. godinu

1. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka

Nakon što je provelo postupak razmatranja revizorskog izvješća o financijskom poslovanju Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH (u daljnjem tekstu: Agencije) za 2013. godinu, Povjerenstvo je utvrdilo sljedeće zaključke:

1. Povjerenstvo traži od Agencije da obavi detaljnu analizu sadržaja revizorskog izvješća za 2013. godinu, te pristupi sveobuhvatnoj realizaciji svih preporuka revizije.
2. Povjerenstvo zahtijeva od Agencije da posebnu pozornost posveti jačanju sustava unutarnjih kontrola te da, u cilju učinkovitosti poslovanja i pouzdanosti financijskih izvješća, uspostavi odgovarajući sustav unutarnjih kontrola koji će osigurati uredno i ažurno računovodstvo i time smanjiti rizik ponavljanja revizorskih nalaza u sljedećem revizorskom izvješću.
3. Izražavajući podršku ranije pokrenutim aktivnostima koje je institucija poduzela na realizaciji preporuka Ureda za reviziju navedenih u tekstu revizorskog izvješća za ovu i protekle godine, Povjerenstvo traži od Agencije da dosljedno i potpuno provede sljedeće aktivnosti:
 - 3.1. s ciljem borbe protiv korupcije i uspostave sustava upravljanja rizicima od korupcije, nastavi započete aktivnosti i redovito provodi detaljne analize i evaluacije učinkovitosti u primjeni usvojenih strateških dokumenata iz područja borbe protiv korupcije, kako bi se pravovremeno reagiralo na odstupanja;
 - 3.2. dosljedno poštuje odluke Vijeća ministara BiH o novom zapošljavanju kojima će definirati točan broj novozaposlenih, te prijam novozaposlenih provoditi nakon osiguranja potrebnih sredstava u proračunu;
 - 3.3. postupa sukladno odredbama zaključenih ugovora o nabavi materijala;
 - 3.4. knjiženje danog avansa za osobne iskaznice i vozačke dozvole obavlja sukladno Pravilniku o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH;
 - 3.5. preispita opravdanost zaključenja ugovora o djelu i pronade druge načine zapošljavanja kada se za tim ukaže potreba. Budući da ugovori o djelu predstavljaju netransparentan način zapošljavanja odnosno angažiranja, to je neprihvatljiva praksa kada je u pitanju javni sektor;
 - 3.6. vodi računa o pravilnom evidentiranju obveza prema dobavljačima u odgovarajućem obračunskom razdoblju u kojemu je poslovna promjena nastala;
 - 3.7. razgraničava rashode sukladno važećim propisima i načelu modificiranog računovodstvenog nastanka događaja utvrđenog Pravilnikom o računovodstvu;
 - 3.8. uputi požurnicu resornom ministarstvu i Vijeću ministara BiH u cilju pokretanja aktivnosti na rješavanju imovinskopravnih odnosa u vezi sa zemljištem vojarnе „Trapisti I“, s obzirom na to da je Vijeće ministara BiH izuzelo zemljište iz Odluke

- o zabrani raspolaganja te imajući u vidu namjenu zemljišta i da ne postoje prepreke za uknjižbu predmetnog zemljišta kao vlasništva Bosne i Hercegovine;
- 3.9. unaprijedi proces planiranja javnih nabava u cilju smanjenja broja ponovljenih postupaka i učinkovitog provođenja izbora dobavljača. Također, potrebno je detaljno obrazložiti i dokumentirati odluke o izboru dobavljača na osnovi manje od tri dostavljene ponude, a koje se temelje na procjeni ugovornog tijela o konkurentnosti dostavljenih ponuda;
 - 3.10. Agencija ubuduće treba osigurati da ponuda izabranog ponuditelja sadrži dokumente koji su zahtijevani tenderskom dokumentacijom sukladno Zakonu o javnim nabavama;
 - 3.11. nabavlja opremu koja ima produženo jamstvo (npr. 5 godina) s punom podrškom prilikom nabave novog hardvera-servera na kojem su registri Agencije, a ne za istu sklapati ugovor o održavanju nakon isteka trogodišnjeg jamstva;
 - 3.12. prilikom provođenja javne nabave opreme za *backup* sa softverom i drugih nabava koje se odnose na ugovore i plaćanje održavanja tijekom više godina, potrebno je sklopiti okvirni sporazum te na osnovi njega za svaku godinu održavanja zaključivati pojedinačne ugovore;
 - 3.13. prilikom specificiranja opreme - sustava za podršku aplikacijama, ukoliko se koristi ime proizvođača, nužno je koristiti izraz „ili ekvivalent“;
 - 3.14. ugovorom o nabavi usluga održavanja aplikacija registra novčanih kazni «ROF» utvrdi i minimalan broj radnih sati koje bi dobavljač mjesečno proveo na unaprjeđenju sustava, ako održavanje nije potrebno. Također, potrebno je ugraditi u ugovor bitne elemente koji se određuju tenderskom dokumentacijom;
 - 3.15. nabava elektroničke osobne iskaznice i vozačke dozvole, sustava za izradu i personalizaciju elektroničkih osobnih iskaznica i dodjela ugovora jednom mogućem dobavljaču može se obaviti ako ne postoji mogućnost alternativnog izbora, s tim što nedostatak alternativnog izbora mora biti objektivne prirode. Nedostatak alternativnog izbora ne smije biti uzrokovan bilo kakvim subjektivnim činiteljem. Revidirajući navedeni postupak, revizija se nije uvjerila u postojanje argumentirane i činjenične osnove za provođenje pregovaračkog postupka bez dodatne obavijesti o nabavi;
 - 3.16. ugovorom o nabavi obrazaca osobnih iskaznica i vozačkih dozvola izbjeći ugovoranje odredaba koje mogu imati štetne posljedice za proračun institucija Bosne i Hercegovine. To se prije svega odnosi na povlačenje ugovorenih godišnjih količina, ukupnih količina i avansno plaćanje.

2. Centar za uklanjanje mina BiH

Nakon što je provelo postupak razmatranja revizorskog izvješća o financijskom poslovanju Centra za uklanjanje mina BiH (u daljnjem tekstu: BHMACH) za 2013. godinu, Povjerenstvo je utvrdilo sljedeće zaključke:

1. Povjerenstvo traži od BHMACH-a da obavi detaljnu analizu sadržaja revizorskog izvješća za 2013. godinu, te pristupi sveobuhvatnoj realizaciji svih preporuka revizije.

2. Povjerenstvo zahtijeva od BHMACH-a da posebnu pozornost posveti jačanju sustava unutarnjih kontrola te da, u cilju učinkovitosti poslovanja i pouzdanosti finansijskih izvješća, uspostavi odgovarajući sustav unutarnjih kontrola koji će osigurati uredno i ažurno računovodstvo i time smanjiti rizik ponavljanja revizorskih nalaza u sljedećem revizorskom izvješću.
3. Izražavajući podršku ranije pokrenutim aktivnostima koje je institucija poduzela na realizaciji preporuka Ureda za reviziju navedenih u tekstu revizorskog izvješća za ovu i protekle godine, Povjerenstvo traži od BHMACH-a da dosljedno i potpuno provede sljedeće aktivnosti:
 - 3.1. s ciljem sprječavanja korupcije i uspostave sustava upravljanja rizicima od korupcije, intenzivira aktivnosti na izradi plana integriteta;
 - 3.2. i dalje kontinuirano obavlja kontrole primjene Odluke o utvrđivanju dodatka po osnovi posebnih uvjeta rada te izvješća o obavljenim kontrolama razmatra u kontinuitetu;
 - 3.3. poduzme zakonom propisane mjere u cilju naplate potraživanja naknade za bolovanje (refundacija bolovanja);
 - 3.4. unaprijedi evidencije o parkiranju službenih vozila, shodno uočenim nedostatcima, a u cilju njihove potpunosti;
 - 3.5. analizira tržišne cijene zakupa po lokacijama i cijene koje trenutno plaća na njima, a u cilju moguće racionalizacije ovih troškova;
 - 3.6. treba preispitati opravdanost angažiranja vanjskih suradnika za poslove i zadatke koji su vezani za sistematizirana radna mjesta, uvažavajući potrebu osiguranja kontinuiteta svih aktivnosti koje prate osnovnu djelatnost zbog koje je institucija osnovana. Budući da ugovori o djelu predstavljaju netransparentan način zapošljavanja odnosno angažiranja, to je neprihvatljiva praksa kada je u pitanju javni sektor;
 - 3.7. primijeni u praksi preporuke i mjere Središnjeg popisnog povjerenstva, a sve u cilju uspostave učinkovitog sustava raspolaganja imovinom, te da razmotri kvalitetnije obilježavanje stalnih sredstava u BiHMACH-u;
 - 3.8. dosljedno primjenjuje zahtjeve iz tenderske dokumentacije, jer su to pravila koja je utvrdilo ugovorno tijelo koje ih je obvezno primijeniti na sve ponuditelje na istovjetan način;
 - 3.9. nastoji na jasan i precizan način obuhvatiti zahtjeve prema ponuditeljima u tenderskoj dokumentaciji, u osnovnom tekstu;
 - 3.10. objavljuje postupke koji se provode putem konkurentskog zahtjeva, kako bi se postupci učinili transparentnijima, a izbjegao rizik njihovog ponavljanja, ako se dostave manje od tri ponude.

3. Ministarstvo obrane BiH

Nakon što je provelo postupak razmatranja revizorskog izvješća o finansijskom poslovanju Ministarstva obrane BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za 2013. godinu, Povjerenstvo je utvrdilo sljedeće zaključke:

1. Povjerenstvo traži od Ministarstva da obavi detaljnu analizu sadržaja revizorskog izvješća za 2013. godinu, te pristupi sveobuhvatnoj realizaciji svih preporuka revizije.
2. Povjerenstvo zahtijeva od Ministarstva da posebnu pozornost posveti jačanju sustava unutarnjih kontrola te da, u cilju učinkovitosti poslovanja i pouzdanosti finansijskih izvješća, uspostavi odgovarajući sustav unutarnjih kontrola koji će osigurati uredno i ažurno računovodstvo i time smanjiti rizik ponavljanja revizorskih nalaza u sljedećem revizorskom izvješću.
3. Izražavajući podršku ranije pokrenutim aktivnostima koje je institucija poduzela na realizaciji preporuka Ureda za reviziju navedenih u tekstu revizorskog izvješća za ovu i protekle godine, Povjerenstvo traži od Ministarstva da dosljedno i potpuno provede sljedeće aktivnosti:
 - 3.1. u cilju učinkovitijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvješćivanja, na svim razinama uspostavi takav sustav unutarnjih kontrola koji će otkloniti slabosti neriješenog pitanja raspolaganja vojnom imovinom, nedovoljne ažurnosti u dostavljanju finansijske dokumentacije, neodgovarajućeg finansijskog upravljanja iz ranijih razdoblja, te nedovoljno pouzdanog i učinkovitog sustava javnih nabava i pridonijeti učinkovitom ostvarivanju ciljeva Ministarstva;
 - 3.2. u suradnji s nadležnim institucijama (Predsjedništvo BiH, Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH i Ministarstvo financija i trezora BiH), što prije riješi pitanje raspolaganja vojnom imovinom, kao preduvjeta za točno računovodstvo te istinito i fer iskazivanje imovine u finansijskim izvješćima Ministarstva;
 - 3.3. ubrza aktivnosti na jačanju unutarnje revizije, prvenstveno u smislu njene kadrovske popune;
 - 3.4. što prije izradi plan integriteta s jasno definiranim mjerama i aktivnostima, rokovima za provedbu te nositeljima provedbe aktivnosti;
 - 3.5. evidentira troškove sukladno postojećem Pravilniku o računovodstvu i kontnom planu, a u nedostatku sredstava na pojedinim stavkama, koristi druge zakonske mogućnosti;
 - 3.6. ugovori za zakup stanova djelatnih vojnih osoba, imenovanih osoba, državnih službenika i ostalih koji ostvaruju ovo pravo trebaju biti jednoobrazni, te da naknada utvrđena odlukom Vijeća ministara BiH ne podrazumijeva režijske troškove;
 - 3.7. nastavi započete aktivnosti na projektu trajnog rješavanja smještaja djelatnih vojnih osoba te zauzme proaktivan pristup u pravovremenom rješavanju svih potrebnih pitanja, a sve u cilju učinkovite realizacije cjelokupnog projekta;
 - 3.8. isplatu putnih akontacija obavlja na temelju stvarne procjene očekivanih troškova službenog putovanja te da poduzme odgovarajuće mjere kako bi se skratilo vrijeme između podnošenja naloga na pravdanje i njegovog konačnog obračuna u blagajni;
 - 3.9. preispita način obračuna i isplate dnevnica u inozemstvu u odnosu na odluku Vijeća ministara BiH, kao i da uz putne naloge osigura prilaganje cjelokupne korespondencije s organizatorom (pozivi, specifikacija troškova koje snosi organizator, informacije o organizatoru);
 - 3.10. uskladi Odluku o isplati dnevnica vozačima s Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava zaposlenih u institucijama Bosne i

Hercegovine na naknadu za službeno putovanje, budući da se vozačima isplaćuju dnevnice za obavljanje službenih zadataka;

- 3.11. u cilju kontrole i učinkovitijeg raspolaganja odobrenim sredstvima, izradi pouzdanu bazu podataka o svakom vozilu koje se koristi za potrebe rada Ministarstva, te se ponovo traži analiza opravdanosti postojećeg voznog parka, sagledavajući ekonomičnost i samu učinkovitost pojedinih vozila;
- 3.12. uspostavi učinkovitiju kontrolu troškova koji se vežu uz uporabu službenih vozila (popravak, servisi, utrošak goriva, osiguranje itd) te da, u cilju jačanja sustava unutarnjih kontrola, uspostavi učinkovitu i operativnu bazu podataka o vozilima, uvažavajući organizaciju Ministarstva i disperziju voznog parka;
- 3.13. preispita opravdanost prava raspolaganja službenim vozilima 24 sata dnevno, s naglaskom za državne službenike, jer to može uzrokovati nenamjensko korištenje javnih sredstava;
- 3.14. zauzme proaktivan stav po pitanju evidentiranja troškova održavanja vozila te uputi pozornicu ili razmotri drugi način osiguranja odvojenog knjigovodstvenog praćenja održavanja motornih vozila za prijevoz putnika koja, osim sjedala za vozača, imaju još najviše osam sjedala (M1 vozila) i drugih vozila na motorni pogon (borbena i neborbena vozila, inženjerski strojevi, autobusi itd.);
- 3.15. na temelju ranijeg iskustva procijeni koji su to radovi i dijelovi koji se mogu javiti prilikom održavanja opreme i na osnovi toga sastavi tehničku specifikaciju traženih usluga od dobavljača, što bi umanjilo mogućnost postojanja nepredviđenih radova i rezervnih dijelova;
- 3.16. za osobe kojima su odobreni određeni iznosi limita za korištenje reprezentacije, sukladno internoj odluci, preispita stvarnu namjenu maksimalno potrošenih iznosa, kao i učestalu nabavu alkoholnih pića. Također, prilikom organizacije sastanaka s više osoba, ovlaštene osobe dužne su pravdati račune navedene u internoj odluci;
- 3.17. ponovno se traži od Ministarstva da blagajnu koristi isključivo za propisane namjene i sukladno pravilnicima kojima se uređuje ovo područje - sve isplate i uplate u blagajni trebaju se knjigovodstveno evidentirati, ažurno i dokumentirano i sukladno propisima blagajničkog poslovanja;
- 3.18. ponovno se traži od Ministarstva da poduzme mjere koje će rezultirati rješavanjem nastalih potraživanja za unaprijed plaćenu robu i usluge;
- 3.19. ponovno se traži od Ministarstvu da poduzme konkretne mjere na rješavanju i naplati evidentiranih zaostalih potraživanja od osoba kojima je istekao mandat;
- 3.20. ponovno se traži od Ministarstva da ubrza aktivnosti u vezi s realizacijom izvršenog transfera za nabavu materijalno-tehničkih sredstava za provođenje protuminskih akcija (PMA), posebice imajući u vidu vrijeme izvršene uplate;
- 3.21. Ministarstvo, u cilju daljnjeg unaprjeđenja procesa popisa imovine, sva zapažanja koja je imalo popisno povjerenstvo treba uzeti u obzir prilikom sljedećeg popisa te što prije, ne čekajući idući popis krajem godine, pristupiti otklanjanju uočenih slabosti i evidentiranju sredstava koja su evidentirana kao višak i koja se ne nalaze u knjigama Ministarstva, odgovarajuće obilježiti sva sredstva te riješiti pitanje opreme koja je ranije rashodovana;
- 3.22. zbog realnog iskazivanja bilančnih stavki, treba pravodobno obaviti odgovarajuća knjiženja u cilju svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom;

- 3.23. ponovno se traži da Ministarstvo, nakon konačnog rješavanja pitanja vlasništva nepokretne vojne imovine, obavi uknjižbu vlasništva nad ovom imovinom, procijeni njenu vrijednosti i nakon toga je evidentira u poslovnim knjigama Ministarstva;
- 3.24. ponovno se traži da proces predaje neperspektivnih lokacija nepokretne vojne imovine izvrši u što skorijem roku, kako bi se smanjili troškovi kojima su opterećene ove lokacije;
- 3.25. ponovno se traži da, u cilju realnog iskazivanja bilančnih stavki, ubrza aktivnosti na procjeni i uknjižbi pokretne perspektivne vojne imovine u poslovne knjige Ministarstva;
- 3.26. uz odgovarajuću informatičku podršku, osigura sveobuhvatne evidencije perspektivne pokretne vojne imovine koja će i dalje služiti za potrebe Ministarstva;
- 3.27. ponovno se traži od Ministarstva da nastavi aktivnosti na kontroli i uspostavi sustava unutarnjih kontrola koje će osigurati pravovremeno dostavljanje i knjiženje financijske dokumentacije, a time i točno evidentiranje obveza u odgovarajućem obračunskom razdoblju u kojemu su i nastale;
- 3.28. ponovno se traži od Ministarstva da periodično usuglašava stanja dugovanja s dobavljačima. Potrebno je uspostaviti odgovarajući sustav evidentiranja obveza koji će omogućiti pravilno evidentiranje i praćenje stanja obveza u financijskim izvješćima Ministarstva;
- 3.29. kada je u pitanju interna komunikacija u vezi sa sudskim sporovima i postupanjima u vezi s njima, traži se od Ministarstva da nađe način na koji da aktualne procedure u postupanju učini ekspeditivnijima i učinkovitijima, a u cilju što promptnijeg reagiranja Ministarstva po zaprimanju tužbi na odgovor, kao i po pitanju bilo kojih drugih postupanja. S obzirom na brojnost sudskih sporova protiv Ministarstva, raznolikost, kao i to da predstavljaju značajne potencijalne financijske gubitke, oni zahtijevaju posebnu pozornost menadžmenta institucije, a Ministarstvo treba zauzeti proaktivan stav kada je u pitanju vođenje svih sporova pred nadležnim sudovima;
- 3.30. obavi detaljnu analizu svih procedura javnih nabava, locira probleme u sustavu i otkloni ih, kako bi se javne nabave mogle provoditi na propisani način i izbjegli budući sporovi;
- 3.31. internim aktom definira obvezu vođenja evidencija o primljenim bankovnim garancijama, način njihovog čuvanja i odlaganja, kao i odgovornost za pravovremeno postupanje po njima;
- 3.32. nadzorno tijelo trebalo je ranije potpisati zapisnik i odrediti raniji rok za početak premještanja telefonskih centrala, kako bi imali učinkovitiju uspostavu novog sustava, te tražiti da se što prije usvoji dinamički plan izvršenja obveza, praćenje dinamike i realizaciju projekta sukladno ugovoru;
- 3.33. za specifične i kompleksne nabave usluga, poput remonta helikoptera, pravovremeno provede pripremne radnje u vezi s tehničkim specifikacijama i ispitivanjem tržišta, prije samog podnošenja referata i donošenja odluke o pokretanju postupka. Također, Ministarstvo za ovako kompleksne nabave treba planirati više vremena za fazu pregovaranja i ugovaranja, te obvezno inzistirati na urednom dostavljanju valjanih bankovnih garancija;

- 3.34. budući da je nabava usluga remonta helikoptera UH-1H poništena i da Ministarstvo planira novi postupak, traži se od Ministarstva da prilikom provođenja novog postupka ima u vidu dosadašnja iskustva i propuste, te unaprijedi ovaj proces kako bi se prije samog zaključivanja ugovora, a kasnije i realizacije ugovora, izbjegli eventualni problemi i nejasnoće;
- 3.35. ubuduće preispita razloge poništavanja postupaka u smislu uvjeta traženih u tenderskoj dokumentaciji (kvalifikacijski i tehnički uvjeti), te da preispita procijenjenu vrijednost nabave;
- 3.36. preispita odgovornost zaposlenika vezano uz nepoštivanje ugovorenih rokova za dostavu narudžbenice odnosno realizaciju zaključenog ugovora;
- 3.37. posveti veću pozornost načelu ažurnosti u provođenju i evidentiranju poslovnih promjena nakon primitka donacija u stvarima, s naglaskom na stalna sredstva, te da unaprijedi postupak njihovog evidentiranja u poslovne knjige, sukladno Pravilniku o računovodstvu;
- 3.38. ponovno se traži od Ministarstva da, u suradnji s Direkcijom za civilno zrakoplovstvo BiH, u što kraćem roku precizno definira prava i obveze ugovornih stranaka, kao i način pružanja usluge te način njenog financiranja. Imajući u vidu da odredbe zaključenog ugovora nisu usuglašene s trenutačno važećim propisima, preporučamo njegovo usuglašavanje;
- 3.39. sukladno donesenim procedurama za izradu rezervnih preslika podataka, i dalje ih kreira i čuva, čime će se smanjiti rizik za funkcionalnost i održivost sustava do primjene novog rješenja;
- 3.40. obavlja periodično testiranje rezervnih preslika podataka;
- 3.41. razmotri potrebu uvođenja *interfacea* putem kojeg bi se jednom unosili personalni podaci za postojeće sustave kadrova i plaća, imajući u vidu uvođenje novog sustava;
- 3.42. unaprijedi proces upravljanja i koordinacije projektima, te pravodobno poduzme aktivnosti kako ne bi dolazilo do velikog kašnjenja u njihovu realizaciji;
- 3.43. sukladno tenderskoj dokumentaciji, zauzme realan stav o funkcionalnostima koje treba ostvariti u novom sustavu plaća i kadrova te da usvoji dokument Preslikavanje poslovnih zahtjeva, kako bi se omogućila provedba projekta;
- 3.44. završi započetu proceduru postavljanja novog softvera za plaće i osoblje;
- 3.45. Ministarstvo, obnavljanjem ugovora, treba poduzeti određene radnje (provjeriti mogućnost ukidanja troškova za zakup terminalne opreme, ispitati mogućnost smanjenja cijene na količini zakupljenih vodova i sl.), kako bi smanjilo troškove zakupa spojnih telekomunikacijskih puteva;
- 3.46. što prije reprogramira centrale na tri lokacije (Čapljina, Tuzla i Travnik) koje su već dulje vrijeme povezane na SDH mrežu, kako ne bi stvarali nepotrebne troškove za iznajmljivanje spojnih telekomunikacijskih puteva. Daljnje reprogramiranje treba obaviti sukladno Odluci o reprogramiranju telefonskih komutacijskih sustava i povezati još šest lokacija u sustav VoIP. Realizacijom projekta premještanja telefonskih centrala *Ericson* treba pripremiti ostale lokacije za uvezivanje u sustav VoIP putem SDH mreže. Planirati i realizirati uvezivanje i preostalih lokacija u sustav VoIP putem SDH mreže te tako uspostaviti cjelovitu i funkcionalnu mrežu za prijenos podataka i glasa za potrebe Ministarstva.

4. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH

Nakon što je provelo postupak razmatranja revizorskog izvješća o financijskom poslovanju Ministarstva komunikacija i prometa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za 2013. godinu, Povjerenstvo je utvrdilo sljedeće zaključke:

1. Povjerenstvo traži od Ministarstva da obavi detaljnu analizu sadržaja revizorskog izvješća za 2013. godinu, te pristupi sveobuhvatnoj realizaciji svih preporuka revizije.
2. Povjerenstvo zahtijeva od Ministarstva da posebnu pozornost posveti jačanju sustava unutarnjih kontrola te da, u cilju učinkovitosti poslovanja i pouzdanosti financijskih izvješća, uspostavi odgovarajući sustav unutarnjih kontrola koji će osigurati uredno i ažurno računovodstvo i time smanjiti rizik ponavljanja revizorskih nalaza u sljedećem revizorskom izvješću.
3. Izražavajući podršku ranije pokrenutim aktivnostima koje je institucija poduzela na realizaciji preporuka Ureda za reviziju navedenih u tekstu revizorskog izvješća za ovu i protekle godine, Povjerenstvo traži od Ministarstva da dosljedno i potpuno provede sljedeće aktivnosti:
 - 3.1. nađe prostor i načina za, unatoč određenim vanjskim ograničenjima, podizanje upravljanja ljudskim resursima na višu razinu. Politika upravljanja ljudskim resursima trebala bi podrazumijevati sve potrebne prilagodbe institucije, koje bi značile najbolju moguću iskorištenost ljudskih resursa te usklađenost politike ljudskih resursa s poslovnom strategijom i planiranim dijagramom tijeka poslovnih aktivnosti;
 - 3.2. s ciljem sprječavanja korupcije i uspostave sustava upravljanja rizicima od korupcije, pokrene aktivnosti na izradi plana integriteta;
 - 3.3. u kontekstu ranijeg zahtjeva vezanog uz rješavanje situacije suspendiranih zaposlenika, djeluje proaktivno u cilju nadilaženja kumuliranih problema, te u cilju sprječavanja pojave sličnih slučajeva koji se izravno odražavaju na normalno obavljanje zadataka iz djelokruga Ministarstva i njegovih organizacijskih jedinica;
 - 3.4. uspostavi suštinsku kontrolu pravdajuće dokumentacije uz putne naloge u inozemstvu, kako bi se izbjeglo formalno prilaganje dokumenata za realizirane izdatke, sve u cilju namjenske i racionalne potrošnje proračunskih sredstava;
 - 3.5. donese novi interni akt u kojem će biti precizno određeni limiti potrošnje telefonskih i poštanskih usluga i odredi razdoblje za koji se oni vežu;
 - 3.6. osigura dosljednu primjenu internih akata vezanih uz uporabu službenih vozila, kako bi se na pouzdan način moglo utvrditi jesu li su ona korištena isključivo u poslovne svrhe;
 - 3.7. uspostavi suštinsku kontrolu nad izdancima za reprezentaciju i u cilju racionalne potrošnje i u cilju osiguranja namjenskog trošenja javnih sredstava;
 - 3.8. ponovno se traži od Ministarstva da poduzme sve aktivnosti kako bi se potpuno i konačno riješila problematika angažiranja vanjskih suradnika za stručne poslove iz djelokruga Ministarstva i na sistematiziranim i na nesistematiziranim radnim mjestima, a u kontekstu svih isplata po ugovorima o djelu koje Ministarstvo ostvaruje putem stručnih usluga, konzultantskih usluga i svih drugih oblika ugovora o djelu;

- 3.9. čelništvo Ministarstva, odgovarajuće upravljajući raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima, treba organizirati učinkovito obavljanje svih aktivnosti iz djelokruga osnovne djelatnosti institucije sukladno važećim propisima i načelima namjenskog i racionalnog trošenja proračunskih sredstava. Budući da ugovori o djelu predstavljaju netransparentan način zapošljavanja odnosno angažiranja, to je neprihvatljiva praksa kada je u pitanju javni sektor;
- 3.10. pažljivo analizira dane preporuke Povjerenstva za popis stalnih sredstava i utvrdi dinamiku njihovog rješavanja, a u cilju uklanjanja uočenih slabosti i uspostave odgovarajućeg sustava upravljanja javnom imovinom;
- 3.11. uvažavajući da je svrha zaključivanja okvirnih sporazuma izbjegavanje eventualnih štetnih posljedica u slučaju nemogućnosti ispunjavanja ugovorenih obveza, odnosno racionalno i ekonomično korištenje javnih sredstava, Ministarstvo treba preispitati način provođenja postupaka javnih nabava za pojedine specifične radove i usluge;
- 3.12. aktivno pristupi pitanju unaprjeđenja sustava unutarnjih kontrola vezanih uz proces naplate prihoda, s posebnom pažnjom u dijelu izdavanja licencijskih dozvola za prijevoz, kako bi se izbjeglo eventualno netransparentno, neracionalno i nenamjensko raspolaganje javnim sredstvima;
- 3.13. uvažavajući sve potencijalno ograničavajuće činitelje u realizaciji projekata (programa posebnih namjena), Ministarstvo treba obaviti suštinske analize, u cilju poduzimanja svih aktivnosti na otklanjanju uzroka neučinkovitosti aktualnih projekata;
- 3.14. što prije, u koordinaciji s Parlamentarnom skupštinom BiH i Ministarstvom financija i trezora BiH, nađe rješenje za licenciranje softvera u PSBiH, budući da sve institucije BiH trebaju biti uključene u ugovor ESA;
- 3.15. Ministarstvo treba ponovo bavijestiti institucije koje koriste ugovor da preuzmu i aktiviraju softverske licencije koje su za njih rezervirane, kako bi se ugovor koristio u što većoj mjeri i time opravdala uložena proračunska sredstva;
- 3.16. obavi analizu uzroka velikog odstupanja između odobrenih, preuzetih i aktiviranih softverskih licencijskih dozvola;
- 3.17. potrebno je definirati složenost poslova za koje se može koristiti usluga *Premier Supporta* te odrediti stručne osobe koje će procijeniti stvarne potrebe utroška sati po pojedinim intervencijama. Na taj način bi se efektivnije i ekonomičnije iskoristili raspoloživi sati *Premier Supporta*, a omogućila bi se i bolja procjena stvarno potrebnih sati za predmetne usluge;
- 3.18. potrebno je ponovo obavijestiti institucije o problemima koje mogu rješavati putem ovog ugovora, kako se ne bi stvarala dodatna opterećenja proračunskih sredstava za istu namjenu;
- 3.19. instalira informacijski sustav za upravljanje izdavanjem licencijskih dozvola za međunarodni teretni i putnički transport u cijelosti, uključujući modul za dozvole, te time smanji mogućnost ljudske pogreške, a poveća funkcionalnost u radu. Kako bi se smanjio rizik za funkcionalnost sustava, treba usvojiti spomenute procedure, kao i razmotriti ponovno sklapanje ugovora o održavanju aplikacije, radi osiguranja mogućnosti dorade aplikacije i njene učinkovitosti.

5. Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Nakon što je provelo postupak razmatranja revizorskog izvješća o financijskom poslovanju Ministarstva vanjskih poslova BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za 2013. godinu, Povjerenstvo je utvrdilo sljedeće zaključke:

1. Povjerenstvo traži od Ministarstva da obavi detaljnu analizu sadržaja revizorskog izvješća za 2013. godinu, te pristupi sveobuhvatnoj realizaciji svih preporuka revizije.
2. Povjerenstvo zahtijeva od Ministarstva da posebnu pozornost posveti jačanju sustava unutarnjih kontrola te da, u cilju učinkovitosti poslovanja i pouzdanosti financijskih izvješća, uspostavi odgovarajući sustav unutarnjih kontrola koji će osigurati uredno i ažurno računovodstvo i time smanjiti rizik ponavljanja revizorskih nalaza u sljedećem revizorskom izvješću.
3. Izražavajući podršku ranije pokrenutim aktivnostima koje je institucija poduzela na realizaciji preporuka Ureda za reviziju navedenih u tekstu revizorskog izvješća za ovu i protekle godine, Povjerenstvo traži od Ministarstva da dosljedno i potpuno provede sljedeće aktivnosti:
 - 3.1. da pojedina pitanja, kao što je raščišćavanje knjiženja potraživanja i obveza, ne rješava *ad hoc* postupanjima i da za njih nađe odgovarajući, trajniji način angažiranja;
 - 3.2. pri rješavanju pitanja objekata DKP-a dobivenih sukcesijom osigura sudjelovanje nadležnih institucija, te maksimalan angažman Ministarstva;
 - 3.3. osigura sveobuhvatno praćenje naplate prihoda na razini Ministarstva;
 - 3.4. budući da je uspostava unutarnje revizije vrlo bitan segment sustava unutarnjih kontrola sukladno zakonskim odredbama, traži se od Ministarstva maksimalan angažman na konačnom rješavanju ovog pitanja;
 - 3.5. politikom upravljanja ljudskim resursima pokrene prilagodbe institucije s ciljem najbolje moguće iskorištenosti ljudskih resursa, te pokrene usklađivanje politike ljudskih resursa s poslovnim strategijama i planiranim dijagramom tijeka poslovnih aktivnosti;
 - 3.6. s ciljem sprječavanja korupcije i uspostave sustava upravljanja rizicima od korupcije, nastavi započete aktivnosti na izradi plana integriteta;
 - 3.7. ponovo se traži preispitivanje opravdanosti nastanka putnih troškova u zemlji;
 - 3.8. preispita opravdanost obračuna putnih troškova vozača u iznosima koji nisu odobreni odlukom Vijeća ministara BiH;
 - 3.9. uz napomenu o potrebi dokumentiranja namjene troška nastalog na službenom putovanju, preispita opravdanost korištenja prava u opsegu koji je utvrđen za troškove mobilnih telefona;
 - 3.10. s obzirom na visinu troškova realiziranih u sjedištu i DKP mreži, Ministarstvo treba razmotriti druge varijante i opcije za međusobnu komunikaciju, uzimajući u obzir dostupne tehnologije na području komunikacija;
 - 3.11. internim aktima jasnije definira pojam osobnih stvari za koje zaposlenici imaju pravo preseljenja;
 - 3.12. u cilju realizacije ranijih zaključaka, provede aktivnosti na odgovarajućem rješavanju pitanja zakupa prostora u sjedištu planiranom realizacijom rekonstrukcije prostora ili na drugi zadovoljavajući način;

- 3.13. nastavi s aktivnostima na uspostavljanju kvalitetnijeg sustava unutarnjih kontrola i osigura potpuno dokumentiranje svrhe i namjene korištenja sredstava za namjene reprezentacije;
- 3.14. pristupi racionalizaciji korištenja sredstava za nabave različitih darova u zemlji primitka prilikom dolaska domaćih izaslanstava, odnosno dkoristi mogućnost prava na reprezentaciju tih izaslanstava;
- 3.15. poduzme daljnje aktivnosti na smanjenju angažiranja putem ugovora o djelu za poslove stalnog karaktera i iz okvira osnovne djelatnosti Ministarstva, kao i da opravdano povećanje opsega posla rješava alternativnim načinima, preraspodjelom poslova i zadataka ili privremenim angažiranjem na način utvrđen zakonskim odredbama;
- 3.16. vezano uz popis sredstava, obveza i potraživanja, nastavi daljnje aktivnosti na usklađivanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja potraživanja i obveza provođenjem kontinuiranog raščišćavanja evidentiranih stanja, te osigura relevantnu dokumentaciju na temelju koje se može potvrditi stvarno stanje potraživanja i obveza;
- 3.17. nastavi aktivnosti na daljnjem poboljšanju procesa javnih nabava;
- 3.18. Ministarstvo treba posvetiti veću pozornost naplati pristojbe u DKP-u;
- 3.19. u cilju unaprjeđenja ekonomske diplomacije, pokrene aktivnosti izradi jasne vizije i strategije, uključujući izbor načina organizacije ekonomske diplomacije, što bi trebao biti zadatak u prvom redu sjedišta ministarstva u suradnji sa svim drugim relevantnim institucijama s kojima treba poboljšati suradnju-koordinaciju (FIPA, VTK, entitetske vlade itd.). Potrebno je ustrojiti odgovarajuće baze podataka s informacijama koje su interesantne stranim ulagačima tako da budu dostupne zainteresiranim stranama;
- 3.20. riješi pitanje evidentiranja izdataka iz donacija i pitanje njihovog iskazivanja u financijskim izvješćima, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH;
- 3.21. na osnovi analize znavljanja postojećeg hardvera pravovremeno znavlja računalnu i serversku opremu;
- 3.22. planira i osigura sredstva za vitalne dijelove informacijskog sustava, kako bi se izbjegli rizici za njegovo nefunkcioniranje;
- 3.23. razmotri potrebe i mogućnosti daljnje popune Odsjeka za informatiku i telekomunikacije, radi kvalitetnijeg održavanja i daljnjeg razvoja sustava;
- 3.24. sukladno usvojenoj strategiji razvoja informacijske tehnologije, daljnje unaprjeđuje informacijski sustav;
- 3.25. izradi analizu rizika poslovnih procesa u informacijskom sustavu Ministarstva, te na osnovi nje provede preventivne i korektivne mjere za smanjenje rizika;
- 3.26. izradi i usvoji plan sigurnosti sustava sukladno standardu ISO 27001, kao i da usvoji *Disaster Recovery* procedure i omogući periodično provođenje postupka testiranja ispravnosti rezervnih preslika, kako bi se povećala razina sigurnosti rada informacijskog sustava;
- 3.27. nastavi realizirati projekt izgradnje i povezivanja informacijskih sustava diplomatsko-konzularnih predstavništava, sukladno planu;
- 3.28. iskoristi pogodnosti ugovora ESA i razmotri uvođenje sustava za prijenos multimedijalnih signala baziranih na *Microsoft Lync Serveru*;

- 3.29. na osnovi postojećeg ugovora ESA realizira pravo na korištenje antivirusnih licencija *Microsoft Endpoint Protection*;
- 3.30. u procesu planiranja osigura sredstva za nabavu VoIP telefona za petnaest DKP-a u kojima su osigurani drugi tehnički preduvjeti za uvođenje VoIP usluge, te tako uštedi znatna proračunska sredstva.

6. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH

Nakon što je provelo postupak razmatranja revizorskog izvješća o financijskom poslovanju Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) za 2013. godinu, Povjerenstvo je utvrdilo sljedeće zaključke:

1. Povjerenstvo traži od Ministarstva da obavi detaljnu analizu sadržaja revizorskog izvješća za 2013. godinu, te pristupi sveobuhvatnoj realizaciji svih preporuka revizije.
2. Povjerenstvo zahtijeva od Ministarstva da posebnu pozornost posveti jačanju sustava unutarnjih kontrola te da, u cilju učinkovitosti poslovanja i pouzdanosti financijskih izvješća, uspostavi odgovarajući sustav unutarnjih kontrola koji će osigurati uredno i ažurno računovodstvo i time smanjiti rizik ponavljanja revizorskih nalaza u sljedećem revizorskom izvješću.
3. Izražavajući podršku ranije pokrenutim aktivnostima koje je institucija poduzela na realizaciji preporuka Ureda za reviziju navedenih u tekstu revizorskog izvješća za ovu i protekle godine, Povjerenstvo traži od Ministarstva da dosljedno i potpuno provede sljedeće aktivnosti:
 - 3.1. prilikom donošenja odluka i utvrđivanja limita za korištenje reprezentacije, vodi računa o svim aspektima koji mogu utjecati na realizaciju izdataka i eventualna prekoračenja u odnosu na odobrena sredstva;
 - 3.2. unaprijedi upravljanje ljudskim resursima, bez obzira na određena vanjska ograničenja, te da Ministarstvo uloži dodatne napore i prije svega provede osnovne analize postojećeg stanja iz čega bi proizašle odgovarajuće aktivnosti na otklanjanju uočenih slabosti u dosadašnjem načinu upravljanja ljudskim resursima;
 - 3.3. nastavi aktivnosti uspostave planiranja usmjerenog k rezultatima, obuhvaćanjem svih višegodišnjih strateških ciljeva koji su proizašli iz različitih izvora (mjerodavne strategije, zakon, međunarodni sporazum, zaključak PSBiH ili odluka Vijeća ministara BiH) i njihovim povezivanjem s dokumentom okvirnog proračuna, proračunskim zahtjevom, programom rada i izvješćem o radu;
 - 3.4. s ciljem borbe protiv korupcije i uspostave sustava upravljanja rizicima od korupcije, nastavi započete aktivnosti na izradi plana integriteta;
 - 3.5. poduzme daljnje aktivnosti na uspostavi učinkovitog sustava praćenja isplaćenih akontacija za putne troškove i osigura pravdanje putnih naloga u propisanim rokovima;
 - 3.6. nastavi daljnje unaprjeđivati sustav planiranja i analize stvarnih potreba u korištenju sredstava za namjene korištenja mobilne telefonije;
 - 3.7. ponovno se traži maksimalan angažman Ministarstva u rješavanju pitanja zaključivanja ugovora o djelu i utvrđivanju stvarnih potreba za obavljanje svih poslova koji se obavljaju putem ugovora o djelu;

- 3.8. preciznije definira troškove koji se mogu financirati dodjelom sredstava granta, te propiše oblik izvješća i utvrdi obvezu prilaganja prateće dokumentacije na osnovi koje je sastavljeno izvješće korisnika granta;
- 3.9. nastavi aktivnosti na uspostavi kvalitetnijeg upravljanja stalnim sredstvima, što bi rezultiralo pravovremenim provođenjem svih aktivnosti prilikom realizacije popisa;
- 3.10. uvažavajući revizorske konstatacije o neusaglašenosti stanja obveza, traži se daljnji angažman Ministarstva na usuglašavanju spomenutih stanja;
- 3.11. nastavi jačati kapacitete za planiranje stvarnih potreba, s ciljem provođenja jednog postupka nabave za istu vrstu robe ili usluga, čime se otklanjaju rizici da pojedinačne nabave eventualno prijeđu iznos vrijednosnog razreda za koji su provedene;
- 3.12. nastavi unaprjeđivati procedure nabava, kako bi se osiguralo sveobuhvatno planiranje potreba, zadovoljavajuća transparentnost i usklađenost sa zahtjevima u tenderskoj dokumentaciji, vodeći računa o zakonskim odredbama koje se odnose na područje nabava.

7. Uprava za neizravno oporezivanje BiH

Nakon što je provelo postupak razmatranja revizorskog izvješća o financijskom poslovanju Uprave za neizravno oporezivanje BiH (u daljnjem tekstu: Uprava) za 2013. godinu, Povjerenstvo je utvrdilo sljedeće zaključke:

1. Povjerenstvo traži od Uprave da obavi detaljnu analizu sadržaja revizorskog izvješća za 2013. godinu, te pristupi sveobuhvatnoj realizaciji svih preporuka revizije.
2. Povjerenstvo zahtijeva od Uprave da posebnu pozornost posveti jačanju sustava unutarnjih kontrola te da, u cilju učinkovitosti poslovanja i pouzdanosti financijskih izvješća, uspostavi odgovarajući sustav unutarnjih kontrola koji će osigurati uredno i ažurno računovodstvo i time smanjiti rizik ponavljanja revizorskih nalaza u sljedećem revizorskom izvješću.
3. Izražavajući podršku ranije pokrenutim aktivnostima koje je institucija poduzela na realizaciji preporuka Ureda za reviziju navedenih u tekstu revizorskog izvješća za ovu i protekle godine, Povjerenstvo traži od Uprave da dosljedno i potpuno provede sljedeće aktivnosti:
 - 3.1. uvažavajući činjenicu da unutarnja revizija ima poseban značaj za instituciju kakva je Uprava, prije svega zbog vrlo složene organizacijske strukture, velikoga broja zaposlenika, kao i da se najveći broj aktivnosti u Upravi veže uz financijske učinke i visinu proračuna institucije, traži se od Uprave da što hitnije popuni Odjel za unutarnju reviziju u cilju obavljanja utvrđenih nadležnosti;
 - 3.2. traži se od čelnništva Uprave da veću pozornost posveti upravljanju ljudskim resursima u svim aspektima upravljanja, a naročito u dijelu popune organizacijske strukture, jer ovo pitanje, koje je prisutno duži niz godina, generira mnogobrojne probleme. Navedene su aktivnosti bitne za što uspješnije izvršenje zacrtanih ciljeva i zadataka Uprave te kako bi ispunila zahtjevne obveze koje proizlaze iz zakonom utvrđenih nadležnosti;

- 3.3. ponovno definira postojeći sustav plaća u Upravi unutar zakonskog rješenja i prilagodi ga na takav način da bude percipiran kao pravedan i motivirajući;
- 3.4. s ciljem sprječavanja korupcije i uspostave sustava upravljanja rizicima od korupcije, nastavi započete aktivnosti i redovito provodi detaljne analize i evaluacije učinkovitosti u provedbi usvojenih strateških dokumenata iz područja borbe protiv korupcije s ciljem pravovremenog reagiranja na odstupanja;
- 3.5. traži se od Uprave da dosljedno primjenjuje interne akte koji se odnose na produženi rad;
- 3.6. usvoji novi pravilnik o dodatku na plaću, kojim će biti obuhvaćena ona radna mjesta u Upravi koja su istinski specifična, odnosno za koja se veže značajan stupanj rizika u obavljanju redovitih aktivnosti;
- 3.7. imajući u vidu značaj Uprave i činjenicu da je osnova za funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola postojanje odgovarajuće organizacijske strukture, traži se od Uprave da s dužnom pažnjom pristupi provedbi Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- 3.8. zapošljavanje provodi na transparentan i zakonit način, što podrazumijeva dosljednu primjenu propisa kojima se uređuje zapošljavanje na razini institucija BiH;
- 3.9. osigura sustav prema kojem će se sva službena putovanja pravdati na isti način, a sukladno aktima kojima se uređuje navedena problematika;
- 3.10. detaljno preispita način primjene odredaba zaključenog okvirnog sporazuma o nabavi i isporuci loživog ulja te da, prema izvedenim zaključcima, poduzme mjere u cilju zaštite interesa Uprave kao ugovornog tijela;
- 3.11. za ugovore veće vrijednosti osigura odgovarajuću bankarsku garanciju za dobro izvršenje ugovora, čime bi ugovorno tijelo na određeni način osiguralo dosljednu primjenu ugovora;
- 3.12. vodi evidencije o provedbi zaključenih ugovora po količinama i vrijednostima ugovora;
- 3.13. nastavi poduzimati aktivnosti na unaprjeđenju unutarnjih kontrola kada je u pitanju korištenje vozila, a koje će osigurati potpuno i dosljedno vođenje evidencija o korištenju vozila (putni nalozi), što je osnova za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila;
- 3.14. obavi analizu izdataka za zakup poslovnih prostora i da shodno tome pokrene aktivnosti na mogućem umanjenju tih troškova. U vezi s tim, bilo bi korisno analizirati postojeće cijene na tržištu po lokacijama i cijenu koju plaća Uprava postojećim zakupodavcima;
- 3.15. vezano uz usluge popravaka i održavanja zgrada, kao i za druge ugovore s dobavljačima, obrati pozornost na dan kada je izabrani dobavljač potpisao ugovor, naročito u slučajevima kada se izvršenje obveze po ugovoru veže uz razdoblje od dana obostranog potpisivanja ugovornih stranaka;
- 3.16. provede postupak javne nabave za usluge platnog prometa;
- 3.17. uvažavajući činjenicu da višegodišnja ponavljanja obavljanja poslova putem ugovora o djelu govori da takvi poslovi nisu privremenog karaktera, te ih ne bi trebalo obavljati na takav način. Ugovori o djelu predstavljaju netransparentan način zapošljavanja – angažiranja, što je neprihvatljiva praksa kada je u pitanju javni sektor;

- 3.18. razmotri prekid prakse dodjeljivanja skupocjenih odlička pojedincima i pravnim osobama, koja se nabavljaju iz sredstava proračuna, kako se time ne bi postavljali novi standardi koji mogu izazvati „domino efekt“ na ostale institucije BiH, a istodobno propisima nije moguće zadržati takve predmete osobnom vlasništvu, odnosno oni su vlasništvo Bosne i Hercegovine;
- 3.19. pokrene aktivnosti sukladno zakonu kako bi se izvršila naplata potraživanja po osnovi više uplaćenih sredstava za troškove upravnog spora;
- 3.20. Uprava ubuduće treba rezervirati sredstva za kapitalna ulaganja i materijalne troškove isključivo na temelju instrukcije Ministarstva financija i trezora BiH;
- 3.21. rokove vezane uz popis sredstava, obveza i potraživanja poštuje u mjeri u kojoj je to moguće, jer su oni postavljeni kako bi svi sudionici u popisu, kao i osobe koje provode aktivnosti nakon obavljanja popisa, mogli imati dovoljno vremena za donošenje odluka. Također, treba provesti preporuke Središnjeg popisnog povjerenstva, a sve u cilju unaprjeđenja procesa evidentiranja, čuvanja i raspolaganja stalnim sredstvima;
- 3.22. u idućem razdoblju sva osnovna sredstva označi bar kodovima, te nakon toga započne učitavanje podataka o osnovnim sredstvima pomoću bar kod-čitača u novi softver;
- 3.23. traži se od Uprave da prilikom javnih nabava izbjegava navođenje tehničkih osobina koje nisu nužne sa stanovišta redovne uporabe, jer bi one mogle biti ograničavajući činitelj za ostvarenje konkurencije;
- 3.24. preispita ugovore s pravnim osobama za ustupanje zemljišta Upravi bez naknade, odnosno o korištenju zemljišta oko objekta u Mostaru, a u cilju osiguranja pravne sigurnosti, te kako bi se ubuduće izbjegle eventualne nejasnoće i sudski sporovi;
- 3.25. u aktivnostima vezanim uz gradnju i rekonstrukciju Uprava treba nastojati osigurati, unutar institucija BiH, stručni kadar koji bi bio u mogućnosti stručno pratiti procese planiranja i realizacije ugovora o gradnji, a sve u cilju zaštite javnog interesa odnosno interesa investitora;
- 3.26. nastavi kontinuirane aktivnosti u cilju pronalaženja konačnog i pouzdanog rješenja odnosno sustava za praćenje prihoda po svim vrstama i organizacijskim jedinicama;
- 3.27. Upravni odbor Uprave treba razmotriti potrebe Uprave za angažmanom vanjske revizije prikupljanja i raspodjele sredstava s Jedinstvenog računa Uprave.
- 3.28. okonča uvođenje «PKI sustava» za elektroničko podnošenje prijava u poreznom sustavu i time omogućiti elektronički unos prijava u postojeći e-PDV sustav (uvođenje PKI sustava treba omogućiti digitalno potpisivanje koje se može koristiti i za druge aplikacije koje Uprava trenutačno razvija, te se time mogu znatno ubrzati poslovni procesi, istovremeno smanjiti troškovi, a cijeli sustav učiniti znatno učinkovitijim i ekonomičnijim);
- 3.29. vezano uz prisilnu naplatu i procjenu vrijednosti nekretnina, traži se od Uprave da razmotri korištenje usluga ovlaštenih sudskih vještaka ili ovlaštenih ustanova specijaliziranih za ovu vrstu poslova;
- 3.30. ubrza formiranje unutarnje organizacijske jedinice predviđene novom sistematizacijom, kojoj će jedan od osnovnih zadataka biti praćenje i postupanje u vezi sa sudskim i drugim postupcima, s posebnim naglaskom na praćenje i poštivanje rokova, zastare potraživanja i praćenje rokova za plaćanja.